

NOTAT:

**POLITOLOGISK INTRODUKTIONSKURSUS
FOR TILVALGSSTUDERENDE**

Politologisk Introduktionskursus (Pol.Intro.) har igennem mange år været faget, der introducerede instituttets nye studerende til statskundskab og samfundsfag. Faget er væsentligt, ikke mindst som socialisering til fagets tænkemåde og håndværksmæssige tilgange. Det er også populært blandt langt de fleste studerende. Undervisningen, der foregår samlet for alle tilvalgsstuderende, varetages i efterårssemestret 2017 af lektor Lars Thorup, adjunkt Emily Cochran Bech og lektor Jens Peter Frølund Thomsen. Jens Peter Frølund Thomsen er koordinator for undervisningen (froelund@ps.au.dk).

Indledningen til materialesamlingen i Pol.Intro. for tilvalgsstuderende tilvejebringer en oversigt over forløbet i Pol.Intro. og det materiale, som man skal anskaffe. Den er derfor sat på læseplanen til første time. Hensigten med dette notat er at give en mere udførlig beskrivelse af Pol.Intro.-forløbet for tilvalgsstuderende. Det rummer en redegørelse for målene med forløbet samt de valgte undervisningsformer. Herefter følger undervisningsplanen og pensumoversigten.

Mål for politologisk introduktionskursus

Fagets mål er sammen med dets indhold fastlagt af studieordningen. Der er to klare mål, nemlig at de studerende tilegner sig konkret viden om det danske politiske system og om politologisk teori og problemstillinger. Gennem undervisningen skal de studerende lære at anlægge et statskundskabs-/samfundsfagsperspektiv. Opøvelse af evnen til at tænke statskundskab/samfundsfag er særlig vigtig i dette forløb, fordi de studerende fra andre fag har deres egne perspektiver, endda for manges vedkommende også på statskundskabens genstandsfelt.

I forlængelse heraf ligger studieordningens krav om, at de studerende bliver i stand til at skrive en statskundskabs-/samfundsfagsopgave. Igen handler det særligt om at lære, hvordan vi gør på statskundskab/samfundsfag, herunder at forstå, hvad der er gode spørgsmål inden for statskundskaben. De fleste studerende i dette forløb har allerede lært at skrive opgave på universitetsniveau i andre fagdiscipliner, hvorfor det er en særlig udfordring for deltagerne at lære at gøre det på vores måde, som især omfatter en teoristyret empirisk analyse, hvor opgaven har en klar rød tråd, der er styret af en præcis og klart afgrænset problemstilling.

Det er endvidere et underliggende formål med forløbet for førsteårsstuderende (standardforløbet), at de studerende tilegner sig et fælles grundlag for at gå videre til senere fag. Nogle af vore tilvalgsstuderende har allerede dette grundlag, men næppe alle. Dette mål er derfor lige så vigtigt som i standardforløbet, og på tilvalgsforløbet er det pga. de forskelligartede forudsætninger mindst lige så vanskeligt at lægge et rimeligt niveau for undervisningen, som det er i standardforløbet.

Undervisningsformer mv.

I Pol.Intro. for tilvalgsstuderende råder vi over i alt 13 dobbelttimer. Forløbet afsluttes med en opgave. Her er der mulighed for at få vejledning op til tre gange (i enkelte tilfælde fire), ti minutter per opgaveskriver. Efter bedømmelsen tilbydes tilbagemelding.

Undervisningsdelen

Undervisningen er baseret på lærebogen af Hague, Harrop, and McCormick *Comparative Government and Politics: An introduction*, (10th ed.) 2016, teksterne i materialesamlingen (og to artikler der skal downloades), samt Jørgen Grønnegaard Christensen og Jørgen Elklit (red.), *Det demokratiske system* (2016) (4. udgave). Undervisningsformen vil være forskellige former for lærerstyret undervisning med varierende elementer af studenterdeltagelse. Dobbelttimerne behøver ikke at være ens og vil variere afhængig af timens tekster. Der vil være et betydeligt element af forelæsning med mulighed for at stille spørgsmål begge veje, men der kan også være elementer af lærerstyret holdundervisning, hvor holdet gennem besvarelsen af spørgsmål, som underviseren mundtligt stiller i løbet af timen, når frem til en forståelse af en tekst. Derudover vil der til én eller flere af timens tekster på forhånd være stillet skriftlige spørgsmål. Til kurset er der knyttet en kursushjemmeside (under blackboard.au.dk), som blandt andet vil kunne understøtte gruppearbejde om besvarelse af øvelsspørgsmålene.

Litteraturen er på samme niveau som på standardforløbet. Undervisningen for sidefagsstuderende stiller dog større krav til de studerende, idet der er forholdsmæssigt færre timer til rådighed til at gennemgå pensum. Den vigtigste måde, hvorpå vi kommer til at hæve niveauet, er igennem undervisningens samspil mellem forelæserne og de studerende.

Opgaveskrivningsdelen

Opgaveskrivningsdelen er den del af Pol.Intro, der giver den bedste mulighed for at arbejde med statskundskab/samfundsfag, og det er da også i højere grad tænkt som en del af læreprocessen end som en eksamen, selvom det naturligvis også er en eksamen, hvor opgaverne bedømmes graderet med ekstern censur. Med den afsluttende hjemmeopgave er der mulighed for dyb læring, og det hører til blandt vejlederens opgaver at få de studerende til at demonstrere så dybt et forståelsesniveau som muligt.

I dette Pol.Intro.-forløb er vejledningen per person som nævnt 3-4 x 10 minutter pr. opgaveskriver. Vejledningen vil lægge vægt på, at de studerende skal lære, hvordan man skriver opgave på statskundskab/samfundsfag. Det vil sige, at man gennemfører en empirisk analyse styret af politologisk teori. Opgaven skal have en klar rød tråd, hvis ene ende er den præcist formulerede og velafgrænsede problemstilling, og hvis anden ende er konklusionen, som svarer på problemstillingens spørgsmål. Desuden skal Pol.Intro.-opgaven handle om nogenlunde aktuelle danske forhold. Man kan skrive opgaven alene, men vi anbefaler, at man er to eller tre studerende om opgaven.

En synopsis kan og bør afleveres til vejlederen inden første vejledningsgang. Der foregår normalt ikke vejledning via e-mail.

Forløbets tilrettelæggelse

Forløbet rummer fire hovedelementer:

- Sociale og politiske forandringer og politiske konfliktstrukturer
- Deltagelseskanaler
- Politiske institutioner
- Politiske beslutningsprocesser/Policy-analyse

Politologisk introduktionskursus belyser for det første forholdet mellem borgere og politiske myndigheder, eller, om man vil, mellem samfund og statsmagt, en central relation i al politisk teori og praksis. Der ses på udviklingen i styreformen og på de konflikter og interessemod-sætninger i samfundet, der i varierende omfang resulterer i politisk organisering. Magtforhol-dene i samfundet står som et centralt begreb i relationen mellem borger og samfund. Spørgs-mål om, hvordan folk organiserer sig og deltager i det, betydningen af klasser og sociale skil-lelinjer samt ændring heri appliceres på nutidige danske forhold.

For det andet behandles politiske partier og interesseorganisationer som de traditionelle kana-ler for politisk deltagelse og påvirkning samt de græsrodsbevægelser, der har fået stigende be-tydning de seneste årtier. Desuden tages der fat på den betydning, massemedierne har fået for den offentlige opinion og dermed som et vigtigt bindeled mellem borgere og myndigheder.

Kursets tredje element omhandler de politiske institutioner i Danmark, både på det centrale niveau (Folketing, regering, centraladministration) og på det lokale niveau (regioner og kom-muner). Interessen knytter sig her til de beslutninger, der træffes – eller ikke træffes – af poli-tiske institutioner. Desuden inddrages spørgsmål om ændringer i de institutionelle former, specielt med henblik på udviklingen efter strukturkommissionens arbejde.

Det fjerde element vedrører tilblivelsen af politiske beslutninger samt deres indhold og virk-ninger på udvalgte områder. I centrum er konkrete politiske problemer i dansk politik. Der an-lægges et *policy*- eller sagområdeperspektiv som supplement til de adfærds- og institutions-perspektiver, der dominerer i kursets første dele. Tanken er ikke blot at præsentere konkrete politiske problemer, men også at illustrere politiske processer og samspillet mellem diverse aktører og dermed, hvordan det politiske system fungerer i praksis, og hvilke faktorer der er med til at bestemme de politiske beslutningers konkrete indhold.

Pol.Intro. er det eneste fag under samfundsfagsuddannelsen, hvor man får en udførlig intro-duktion til det danske politiske system, hvorimod international politik og EU gennemgås se-nere i tilvalgsuddannelsen.

Inden opgaveskrivningen vil der blive udleveret en eksamensvejledning, som blandt andet in-deholder en omfattende, emneinddelt liste over litteraturforslag til brug for opgaveskrivnin-gen.

POLITOLOGISK INTRODUKTIONSKURSUS
TILVALG

Undervisningsplan for efteråret 2017

Som hovedregel tirsdage kl. 10-12 og torsdage kl. 10-12, bortset fra uge 38, hvor der undervises tirsdag og onsdag. Se også universitetets timeplaner for eventuelle afvigelser og ændrede lokaler (1333-101 (A1) alle gange).

UNDERVISNINGSPPLAN

Uge	Dag	Time	Underviser	Emne	Litteratur
35	Tirsdag 29. aug.	1	Jens Peter Frølund Thomsen	Indledning	Notat, indledningen til materialesamlingen og Jørgen Grønnegård Christensen & Jørgen Elklit "Fra vælgerrepræsentation til politik" (i bogen <i>Det demokratiske system</i>). H&H&M kap. 1
35	Torsdag 31. aug.	2	Emily Cochran Bech	Politik og styreformer	H&H&M kap. 1, 3 og 4 Palle Svensson, "Den demokratiske styreform" (kap. 3 i Svensson, 1996)
36	Tirsdag 5. sept.	3	Jens Peter Frølund Thomsen	Klassiske sociale og politiske modsætningsforhold + Nye sociale og politiske modsætningsforhold	H&H&M pp. 290-91. Jørgen Elklit, "Det klassiske danske partisystem bliver til" Ole Borre, "To konfliktdimensioner" J.P.F. Thomsen, "Indvandring som politisk skillelinje blandt "os"."
36	Torsdag 7. sept.	4	Emily Cochran Bech	Deltagelseskanaler: Parlamentsvalg	H&H&M kap. 16+17 Jørgen Elklit "Valgsystemerne" (i bogen <i>Det demokratiske system</i>)
37	Tirsdag 12. sept.	5	Lars Thorup	Deltagelseskanaler: Partier	H&H&M kap. 15 Karina Kosiara-Pedersen & Helene Helboe Pedersen, "Partier og partisystemer" (i bogen <i>Det demokratiske system</i>)
37	Torsdag 14. sept.	6	Lars Thorup	Deltagelseskanaler: Interesseorganisationer	H&H&M kap. 18 Anne Skorkjær Binderkrantz & Peter Munk Christiansen, "Interesseorganisationerne" (i <i>Det demokratiske system</i>)
38	Tirsdag 19. sept.	7	Emily Cochran Bech	Deltagelseskanaler: Massemedier Kort introduktion til opgaveskrivning	H&H&M kap. 14 Christian Elmelund-Præstekær & David Nicolas Hopmann, "Medierne" (i bogen <i>Det demokratiske system</i>)
38	Onsdag 20. sept.		Alle undervisere	Om opgaveskrivning Midtvejsevaluering	

39	Tirsdag 26. sept.	8	Jens Peter Frølund Thomsen	Folketinget	H&H&M kap. 8 (og kap. 9) **Kaare Strøm, "A Behavioral Theory of Competitive Political Parties" Flemming Juul Christiansen & Asbjørn Skjæveland, "Folketinget" (i <i>Det demo- kratiske system</i>)
39	Torsdag 28. sept.	9	Jens Peter Frølund Thomsen	Regering og regerings- dannelse	H&H&M kap. 9 Flemming Juul Christiansen & Asbjørn Skjæveland, "Folketinget" (i <i>Det demo- kratiske system</i>)
40	Tirsdag 3.okt.		Bibliote- karerne	Informationssøgning i fag- lige baser	
40	Torsdag 5.okt	10	Lars Thorup	Offentlig forvaltning	H&H&M kap. 10 og 11 Jørgen Grønnegård Christensen, "Det ad- ministrative system" (i <i>Det demokratiske system</i>)
41	Tirsdag 10. okt.	11	Jens Peter Frølund Thomsen	Velfærdsstat	Jens Peter F. Thomsen, <i>Politologi</i> , pp. 104-113 **Carsten Jensen, "Marketization via Com- pensation: Health Care and the Politics of the Right in Advanced Industrialized Nations"
41	Torsdag 12. okt.	12	Lars Thorup	Beslutningsprocesanalyse	H&H&M kap. 19 Peter Munk Christiansen & Michael Bag- gesen Klitgaard, "Reformpolitik bag uklarhedens slør. Den danske struktur- reform 2002-2005" Peter Munk Christiansen & Asbjørn Sonne Nørgaard, "Beslutningsprocesser" Poul Erik Mouritzen, "Strukturreformen som en skraldespand"
42				EFTERÅRSFERIE	
43	Tirsdag d 24. okt..	13	Emily Cochran Bech	Opgaveskrivning på stats- kundskab og afsluttende evaluering	

** Teksten er ikke i materialesamlingen. Den skal downloades fra AU Librarys hjemmeside.
Det drejer sig om:

Strøm, Kaare (1990). "A Behavioral Theory of Competitive Political Parties", *American Journal of Political Science*, 34(2): 565-598. (via AU LIBRARY)

Jensen, Carsten (2011). "Marketization via Compensation: Health care and the Politics of the Right in Advanced Industrialized Nations", *British Journal of Political Science*, 41(4): 907-926. (via AU LIBRARY)

**POLITOLOGISK INTRODUKTIONSKURSUS FOR
SIDEFAGSSTUDERENDE / TILVALG
PENSUM EFTERÅR 2017**

Grundbøger:

- Christensen, Jørgen Grønnegård & Jørgen Elklit (2016). *Det demokratiske system* (4. udgave), København: Hans Reitzels Forlag.
- Hague, Rod & Martin Harrop og John McCormick (2016 – seneste udgave). *Comparative Government and Politics*, 10th edition, Houndmills, Basingstoke, Hampshire: Palgrave Macmillan.

KOM = kompendie (købes i Politologisk Bogformidling)

- Binderkrantz, Anne Skorkjær & Peter Munk Christiansen (2016). ”Interesseorganisationerne”, kapitel 6 i Jørgen Grønnegård Christensen & Jørgen Elklit, *Det demokratiske system*. (4. udgave), København: Hans Reitzels Forlag.
- Borre, Ole (2003). ”To konfliktdimensioner”, pp. 171-186 i Jørgen Goul Andersen & Ole Borre (red.), *Politisk forandring. Værdipolitik og nye skillelinjer ved folketingsvalget 2001*, Århus: System. (KOM)
- Christensen, Jørgen Grønnegård (2016). ”Det administrative system”, kapitel 5 i Jørgen Grønnegård Christensen & Jørgen Elklit, *Det demokratiske system*. (4. udgave), København: Hans Reitzels Forlag.
- Christensen, Jørgen Grønnegård & Jørgen Elklit (2016). ”Fra vælgerrepræsentation til politik”, kapitel 1 i Jørgen Grønnegård Christensen & Jørgen Elklit, *Det demokratiske system*. (4. udgave), København: Hans Reitzels Forlag.
- Christiansen, Flemming Juul & Asbjørn Skjæveland (2016). ”Folketinget”, kapitel 4 i Jørgen Grønnegård Christensen & Jørgen Elklit, *Det demokratiske system*. (4. udgave), København: Hans Reitzels Forlag.
- Christiansen, Peter Munk & Asbjørn Sonne Nørgaard (2006). *Demokrati, magt og politik i Danmark*. København: Gyldendal, pp. 215-232. (KOM)
- Christiansen, Peter Munk & Michael Baggesen Klitgaard (2009). ”Reformpolitik bag uklarhedens slør. Den danske strukturreform 2002-2005”, *Politica*, 41. årg. nr. 1: 92-113. (KOM)
- Elklit, Jørgen (1986). ”Det klassiske danske partisystem bliver til”, pp. 21-38 i Jørgen Elklit & Ole Tonsgaard (red.), *Valg og vælgeradfærd*, Århus: Politica. (KOM)
- Elklit, Jørgen (2016). ”Valgsystemerne”, kapitel 2 i Jørgen Grønnegård Christensen & Jørgen Elklit, *Det demokratiske system*. (4. udgave), København: Hans Reitzels Forlag.
- Elmelund-Præstekær, Christian & David Nicolas Hopmann (2016). ”Medierne”, kapitel 7 i Jørgen Grønnegård Christensen & Jørgen Elklit, *Det demokratiske system*. (4. udgave), København: Hans Reitzels Forlag.
- Hague, Rod & Martin Harrop (2016 – nyeste udgave). *Comparative Government and Politics*. 10th edition, Houndmills, Basingstoke, Hampshire: Palgrave Macmillan. Kun kapitlerne 1, 3, 4, 7, 9, 10, 11, 12, 14, 15, 16, 17, 18 er pensum.
- Jensen, Carsten (2011). ”Marketization via Compensation: Health care and the Politics of the Right in Advanced Industrialized Nations”, *British Journal of Political Science*, 41(4): 907-926. (via AU Library)
- Koisara Pedersen, Karina & Helene Helboe Pedersen (2016). ”Partier og partisystemer” kapitel 3 i Jørgen Grønnegård Christensen & Jørgen Elklit, *Det demokratiske system*. (4. udgave), København: Hans Reitzels Forlag.
- Mouritzen, Poul Erik (2004). ”Strukturreformen som en skraldespand”, *Administrativ Debat*, nr. 4, pp. 9-14. (KOM)

- Strøm, Kaare (1990). "A Behavioral Theory of Competitive Political Parties", *American Journal of Political Science*, 34(2): 565-598. (via AU Library)
- Svensson, Palle (1996). *Demokratiets krise? En debat- og systemanalyse af dansk politik i 1970'erne*, Århus: Forlaget Politica, pp. 45-71. (KOM)
- Thomsen, Jens Peter F. (2010). *Politologi*, København: Hans Reitzels Forlag, pp. 104-113. (KOM)
- Thomsen, Jens Peter F. (2017). Indvandring som politisk skillelinje blandt "os". I: Kasper Møller Hansen & Rune Stubager (red.) *Oprør fra udkanten*. Folketingsvalget 2015, pp. 265-279. (KOM)